

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Václava Roučky a soudců JUDr. Petra Kuchynky a Mgr. Jaroslava Škopka v právní věci **žalobce: Ing. S.K.**, bytem ..., *zastoupeného JUDr. Jaromírem Malým, advokátem, se sídlem Karlovy Vary, Chebská 355/49*, proti **žalovanému: Odvolací finanční ředitelství**, se sídlem Brno, Masarykova 427/31, v řízení o žalobě proti rozhodnutím žalovaného ze dne 15. 8. 2016, čj. 35083/16/5200-10422-705050, čj. 35471/16/5200-10422-705050 a čj. 35473/16/5200-10422-705050,

t a k t o:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Ustanovenému zástupci JUDr. Jaromíru Malému, advokátovi, se přiznává odměna a náhrada hotových výdajů ve výši 5.366,- Kč, která bude vyplacena z účtu Krajského soudu v Plzni do jednoho měsíce od právní moci tohoto rozsudku.

O d ů v o d n ě n í

[I] Předmět řízení

Žalobou ze dne 24. 10. 2016, Krajskému soudu v Plzni (dále též jen „soud“) doručenou téhož dne do datové schránky, se žalobce domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 15. 8. 2016 čj. 35083/16/5200-10422-705050, čj. 35471/16/5200-10422-705050 a čj. 35473/16/5200-10422-705050 (dále též souhrnně jen „*napadená rozhodnutí*“), kterými byla dle § 114 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů (dále též jen „*daňový řád*“), zamítnuta žalobcova odvolání a potvrzena rozhodnutí Finančního úřadu pro Karlovarský kraj (dále též jen „*prvoinstanční správní orgán*“ nebo „*správce daně*“), ze dne 4. 3. 2016, čj. 171591/16/2401-50522-403401; ze dne 4. 3. 2016, čj.

171697/16/2401-50522-403401; a ze dne 22. 3. 2016, čj. 234759/16/2401-50522-403401 (dále též souhrnně jen „*prvoinstanční rozhodnutí*“).

Prvoinstančními rozhodnutími (dodatečnými platebními výměry) byla žalobci dodatečně vyměřena daň z příjmů fyzických osob za zdaňovací období 2009 ve výši 86.925,- Kč a uložena povinnost uhradit penále z doměřené daně ve výši 17.385,- Kč, resp. dodatečně vyměřena daň z příjmů fyzických osob za zdaňovací období 2010 ve výši 455.640,- Kč a uložena povinnost uhradit penále z doměřené daně ve výši 91.128,- Kč, resp. dodatečně vyměřena daň z příjmů fyzických osob za zdaňovací období 2011 ve výši 975.195,- Kč a uložena povinnost uhradit penále z doměřené daně ve výši 195.039,- Kč.

Problematika daně z příjmů fyzických osob byla upravena zákonem č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění účinném pro příslušná zdaňovací období (dále též jen „*zákon o daních z příjmů*“).

Podstatou sporu bylo, kdo byl plátcem daně z příjmů fyzických osob za příslušná zdaňovací období z částek, které žalobce coby komitent obdržel od komisionáře na základě uzavřené komisionářské smlouvy, v níž se komisionář mj. zavázal zaplatit daň z příjmu za komitenta.

[III] Žaloba

Žalobce nejprve připomněl základní skutkové okolnosti věci (viz níže bod [IV] odůvodnění rozsudku) a zdůraznil, že po celou dobu smluvního obchodního vztahu jednal v dobré víře v řádné plnění veškerých smluvních ujednání, o čemž byl ze strany komisionáře opakovaně ubezpečován zasílanými „výpisy“ o provedených transakcích (v nichž je výslovně vyčíslena a odečtena příslušná daň). Žalobce neměl důvod mít pochybnosti, když veškeré ostatní závazky komisionář plnil řádně a včas dohodnutým způsobem. Tak např. v roce 2009 měl správce daně za prokázané provedení celkem 14 transakcí (3 vklady, 11 výběrů), na jejichž základě se měl majetek žalobce navýšit o celkem o 750.000,- Kč. Obdobně tomu bylo i v letech 2010 a 2011. Mimo jiné i z těchto přehledů je zřejmé, že komisionář pravidelně plnil své závazky vůči žalobci a ten neměl sebemenší důvod pochybovat o tom, že je plněn i komisionářův závazek k úhradě předmětné daně. Důvodné pochybnosti by mohlo např. založit odkládání výplaty částí vkladů či výnosů, avšak k ničemu takovému nikdy nedošlo.

Pokud správce daně dále argumentoval tím, že žalobce nebyl v dané věci dostatečně obezřetný, když si neověřil, zda bylo komisionáři vydáno povolení ČNB ve smyslu zákona č. 256/2004 Sb., o podnikání na kapitálovém trhu, popř. že si žalobce následně neověřil u příslušného správce daně, zda daň byla skutečně uhrazena, považoval žalobce tyto závěry za zcela nepřipadné. Stejný postup, tj. smluvní úprava odvodu daně jiným subjektem, než je daňový subjekt, je pravidelně volen např. při výplatě výnosů investičního životního pojištění, přičemž byl žalobce přesvědčen, že se nikdo z klientů takové banky či pojišťovny následně nedotazuje u správce daně, zda za něj byla daň v souladu s písemnou smlouvou řádně odvedena.

Žalobce dále nesouhlasil se závěry správce daně, podle nichž ze zajištěných dokladů nevyplývá, že se A.D. dopustil ve vztahu k žalobci podvodného jednání, přičemž vycházel jednak z toho, že žalobci bylo v období let 2004 - 2011 vyplaceno o 11.604.172,- Kč více finančních prostředků, než poskytl, a dále z toho, že dle úředního záznamu sepsaného s žalobcem dne 29. 4. 2013 na Policii ČR se žalobce nepřipojil k trestnímu řízení jako poškozený s nárokem na náhradu škody. I tato argumentace správce daně je zcela nepřipadná a popsané skutečnosti naopak potvrzují tvrzení žalobce o tom, že po celou dobu jednal v dobré víře, přičemž však byl A.D. podveden. Skutečnost, že žalobci byla v uvedeném období vyplacena částka 15.354.172,- Kč oproti vloženým 3.750.000,- Kč (tj. že o svůj vklad nejen že nepřišel, ale byl značně zhodnocen), naopak potvrzuje skutečnost, že žalobce nemohl tušit, že komisionář neplní jinou sjednanou povinnost - úhradu daně. Zároveň z téhož důvodu se žalobce nemohl připojit k trestnímu řízení jako poškozený, neboť v rozhodné době (v době sepsu úředního záznamu dne 29. 4. 2013) vůbec nevěděl, že by mu nějaká škoda vznikla. To, že daň z příjmu fyzických osob nebyla komisionářem v rozporu s komisionářskými smlouvami hrazena, žalobce zjistil až v rámci daňových kontrol provedených v březnu roku 2016. Ze všech shora uvedených důvodů žalobce i trval na tom, že po celou dobu jednal v dobré víře a práva, která takto nabyl, byl správce daně povinen šetřit. Tím spíše za situace, kdy je zřejmé, že žalobce byl komisionářem podveden a komisionář byl za podvody související s nyní projednávanou věcí odsouzen k nepodmíněnému trestu odnětí svobody v trvání 9 let. Ani správce daně, ani žalovaný neprokázali, že žalobce o podvodu komisionáře spočívajícího v neodvádění daně z příjmů fyzických osob za žalobce věděl nebo musel vědět.

Rovněž leitmotivem repliky ze dne 19. 1. 2017 žalobce učinil tvrzení o své dobré víře a podvodném jednání A.D.

[III] Vyjádření žalovaného k žalobě

Žalovaný správní orgán se k žalobě vyjádřil v podání ze dne 20. 12. 2016, čj. 56143/16/5100-41454-712183. Navrhnul žalobu jako nedůvodnou zamítnout, když argumentačně vycházel z obsahu napadeného rozhodnutí.

[IV] Posouzení věci krajským soudem

Řízení ve správním soudnictví je upraveno zákonem č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále též jen „soudní řád správní“ nebo „s. ř. s.“).

Podle § 75 odst. 1 soudního řádu správního, soud při přezkoumání rozhodnutí vychází ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu.

Podle § 75 odst. 2 věty první soudního řádu správního, soud přezkoumá napadené výroky rozhodnutí v mezích žalobních bodů.

Při jednání před soudem dne 22. 11. 2017 zástupce žalobce i žalovaná setrvali na svrchu rekapitulované argumentaci.

Soud dospěl k závěru, že **žaloba není důvodná**.

Mezi stranami nebylo sporu o tom, že žalobce (jako komitent) uzavřel komisionářskou smlouvu s A.D. – ALDONA (= komisionář). Komisionář se zavázal spravovat jemu předaný finanční majetek žalobce vlastním jménem a obstarat pro komitenta termínované vklady na komoditních opčních, mezibankovních a Short cash obchodech vlastním jménem na účet komitenta přes banky, bankovní a brokerské domy v Evropě nebo vlastními vstupy na burzy, do fondů a na finanční trhy v Evropě. Ze smlouvy dále vyplývá, že komisionář garantuje výnos 15 % a odvede daň z příjmu. Sporné nebyly ani výše vkladů, ani výše finančních prostředků, které na základě smlouvy žalobce obdržel od komisionáře. Stejně tak nebylo pochyb o tom, že částky, které žalobce tímto způsobem získal, podléhaly zdanění coby příjmy ve smyslu § 10 odst. 1 zákona o dani z příjmu. Sporné konečně nebylo ani to, že A.D. byl následně odsouzen mj. k trestu odnětí svobody v délce devíti let, a to za spáchání zvláště závažného zločinu podvodu podle § 209 odst. 1 a odst. 5 písm. a) trestního zákoníku.

Předmětem sporu bylo, kdo byl plátcem daně z příjmů fyzických osob z částek, které žalobce od komisionáře obdržel.

Soud nezpochybňuje, že žalobce byl po celou dobu v dobré víře, že daň z příjmů je komisionářem hrazena tak jak má, neboť komisionář se k tomu smluvně zavázal.

Jak je uvedeno výše, částky, které žalobce popsáním způsobem získal, podléhaly zdanění coby příjmy ve smyslu § 10 odst. 1 zákona o daních z příjmů. Tím však byla založena žalobcova daňová povinnost, a žalobce tak byl jakožto daňový subjekt povinen uhradit z těchto finančních prostředků daň z příjmu fyzických osob. Rozhodnutí správce daně, žalovaného a konečně i rozhodnutí soudu stojí na nepřekročitelné právní zásadě zákazu přenosu daňové povinnosti. Žádné smluvní ujednání, jakkoliv bylo projevem svobodné vůle obou smluvních stran, nemohlo tuto skutečnost zvrátit. Zákaz přenosu daňové povinnosti byl a je zákonem jasně stanoven.

Podle § 45 zákona č. 337/1991 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění pozdějších předpisů (dále též jen „ZSDP“) platilo, že *dohody uzavřené s tím, že daňovou povinnost ponese místo daňového subjektu zcela nebo částečně jiná osoba, nejsou pro daňové řízení právně účinné, nestanoví-li tento zákon nebo zvláštní právní předpis jinak*. Podobně kategorickým je ustanovení § 241 daňového řádu, podle kterého *dohoda, podle níž daňovou povinnost ponese místo daňového subjektu zcela nebo částečně jiná osoba, není vůči správci daně účinná; to neplatí, pokud jiná osoba plní povinnost, která této osobě vznikla v důsledku zajištění daně podle zákona*.

Ani jedna ze situací, kdy by bylo možno prolomit jinak striktní zákaz přenosu daňové povinnosti, však v žalobcově věci nenastala. Podle ZSDP by se tak stalo např. v případě § 15 zákona č. 90/1991 Sb., o podmínkách převodu majetku státu na jiné osoby, ve znění pozdějších předpisů, který byl oním *lex specialis* k § 45 ZSDP. Výjimkou ve smyslu § 241 daňového řádu by pak byly zákonem upravené případy zajištění daně, jako jsou zákonná či smluvní ručení anebo zřízení zástavního práva k majetku jiné osoby než daňového subjektu.

Dlouhodobá a ustálená judikatura správních soudů i Ústavního soudu považuje daňovou povinnost za povinnost veřejnoprávní povahy plynoucí z nadřazeného postavení veřejné moci ve vztahu k daňovému subjektu, a proto nelze smluvním ujednáním tuto povinnost měnit, nestanoví-li zákon jinak [ve vztahu k § 45 ZSDP tak konstatoval Nejvyšší správní soud např. v rozsudku ze dne 3. 12. 2008, čj. 7 Afs 48/2008 – 53 (k dispozici na www.nssoud.cz), Ústavní soud zdůraznil veřejnoprávní povahu daňové povinnosti např. v usnesení ze dne 15. 1. 1999, sp. zn. IV. ÚS 499/98 (dostupné na www.nalus.cz)]

Shrnuto, existence žalobcovy dobré vůle, jakkoliv ji soud nezpochybňuje, nebyla a není tou právní skutečností, která by žalobce mohla (ze zákona) zprostit daňové povinnosti. Prizmatem řečeného je nadbytečné zabývat se tím, zda ze zjištěného skutkového stavu (ne)vyplývá, že se A.D. dopustil ve vztahu k žalobci podvodného jednání, či zda se žalobce připojil k trestnímu řízení jako poškozený. Nic z toho totiž nemůže změnit fakt, že daňová povinnost v žalobcově případě na nikoho jiného nepřešla. *Obiter dictum* soud poznamenává, že ve finančních transakcích takového objemu, jako tomu bylo v žalobcově případě, je skutečně namísto alespoň minimální míra prozíravosti a opatrnosti.

Jelikož soud na základě výše uvedené argumentace neshledal žalobu důvodnou, podle § 78 odst. 7 s. ř. s. ji rozsudkem zamítl.

Soud neprovedl důkazy navržené žalobcem v žalobě (komisionářské smlouvy ze dne 5. 11. 2004, ze dne 22. 5. 2006, 1. 1. 2012 a 9. 2. 2012; výpověď komisionářských smluv uzavřených se společností GERMAEL SE; žalobcovo přiznání k dani z příjmů fyzických osob za rok 2012; a spis Krajského soudu v Hradci Králové sp. zn. 2 T 2/2014). Obsah komisionářských smluv nebyl co do závazku komisionáře hradit za žalobce daň z příjmu sporný; stejně tak nebylo sporné, že A.D. byl Krajským soudem v Hradci Králové odsouzen k trestu odnětí svobody. Provedení důkazu výpovědi komisionářských smluv uzavřených se společností GERMAEL SE a žalobcovým přiznáním k dani z příjmu fyzických osob za rok 2012 by bylo, vzhledem k důvodům, které vedly soud k zamítnutí žaloby, nadbytečné. Z tohoto důvodu soud rovněž neprovedl důkazy žalobcem navržené v replice [internetový přehled licencovaných obchodníků s cennými papíry (www.investujeme.cz); seznam obchodníků s cennými papíry (www.kurzy.cz) a www.investia.cz]; oznámení o výši důchodu vypláceného žalobci; žalobcovo přiznání k dani z příjmů fyzických osob za rok 2015; 2 x výpis z účtu u stavební spořitelny; 2 x faktura za dodávky vody; faktura za pronájem zahrady; faktura za odvoz odpadu; předpis pojistného na RD; předpis daně z nemovitosti; vyúčtování dodávek elektrické energie a smlouva o ubytování).

[V] Náklady řízení

Žalovaný správní orgán, který měl ve věci plný úspěch, má podle § 60 odst. 1 věty první soudního řádu správního právo na náhradu důvodně vynaložených nákladů řízení před soudem proti žalobci, který ve věci úspěch neměl. Žalovaný se však tohoto práva vzdal, a proto bylo rozhodnuto, že na náhradu nákladů řízení nemá žádný z účastníků právo.

Žalobci byl pro řízení o žalobě ustanoven usnesením Krajského soudu v Plzni ze dne 22. 8. 2017, čj. 30 Af 49/2016 - 201, zástupce JUDr. Jaromír Malý, advokát, se sídlem Karlovy Vary, Chebská 355/49. Zástupce žalobce vyčíslil výši odměny a náhrady hotových výdajů v podání doručeném soudu dne 18. 1. 2018 částkou **5.366,- Kč**, kterážto mu byla soudem přiznána, neboť nepřevýšila částku, na kterou by měl zástupce nárok ve smyslu vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb, ve znění pozdějších předpisů [tj. 6.110,- Kč skládající se z 3.100,- Kč za jeden úkon právní služby (účast na jednání soudu dne 17. 1. 2018); 300,- Kč jako náhrada hotových výdajů; 600,- Kč jako náhrada za promeškaný čas v souvislosti s cestou z Karlových Varů do Plzně a zpět dne 18. 1. 2018 (100,- Kč za každou ze šesti promeškaných půlhodin); a náhrady cestovních nákladů ve výši 1.050,- Kč (za cestu z Karlových do Plzně na jednání soudu a zpět dne 18. 1. 2018 a představující celkem 165 km při použití osobního vozu tov. zn. Škoda Octavia s průměrnou spotřebou paliva dle technického průkazu 7,2 litru na 100 km. Uvedená náhrada je složena ze základní náhrady za 1 km jízdy ve výši 4,00 Kč, což v daném případě činí 660,- Kč $[4,00 \text{ Kč} \times 165 \text{ km}/2]$, a z náhrady za spotřebované pohonné hmoty, což v daném případě činí 390,- Kč $\{[(7,2 \text{ litru} \times 32,80 \text{ Kč})/100] \times 165 \text{ km}/2\}$, to vše ve smyslu § 13 odst. 4 advokátního tarifu ve spojení s § 157 odst. 4 a § 158 odst. 3 zákona č. 262/2006 Sb., zákoníku práce, ve znění pozdějších předpisů, a § 1 písm. b) a § 4 písm. 8) vyhlášky č. 463/2017 Sb., o změně sazby základní náhrady za používání silničních motorových vozidel a stravného a o stanovení průměrné ceny pohonných hmot pro účely poskytování cestovních náhrad (účinné od 1. 1. 2018), když cena benzínu automobilového 98 oktanů stanovená v § 4 písm. b) vyhlášky č. 463/2017 Sb. činí 32,80 Kč/1 litr a sazba základní náhrady za 1 km jízdy činí podle § 1 písm. b) vyhlášky č. 463/2017 Sb. u osobních silničních motorových vozidel 4.00 Kč) a daně z přidané hodnoty ve výši 1.060,- Kč].

P o u č e n í: *Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost do dvou týdnů po jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.*

V Plzni dne 17. ledna 2018

JUDr. Václav Roučka v.r.
předseda senátu